

5811 Sayılı Kanuna göre beyanda bulunan iş ortaklıklarında sermaye artırımını hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	BAZI VARLIKLARIN MİLLİ EKONOMİYE KAZANDIRILMASI HAKKINDA KANUN
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-5811-9-267
Tarih	09.04.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-5811-9-267 09/04/2010

Konu : 5811 Sayılı Kanuna göre beyanda bulunan iş ortaklıklarında sermaye artırımını

İlgide kayıtlı dilekçenizde; ... vergi numarasında iş ortaklığı olarak kayıtlı olduğunuz, hükmi şahsı bulunmayan iş ortaklığınızın 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun'dan yararlanabilmek amacıyla 400.000,00- TL beyanda bulunduğu, söz konusu tutar üzerinden tahakkuk eden % 5 verginin ödendiği belirtilerek, beyan ettiğiniz varlıkların sermayenize nasıl ekleneceği hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun 5917 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında; "Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak 01.06.2009 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında işletmenin öz kaynakları arasında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile

taşınmazlar, 31.12.2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle vergi dairelerine beyan edilir. **Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümlerine göre 213 sayılı Kanun uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunur.** Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükellefleri, taşınmazlar dışındaki varlıklarına ait tutarları banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırır, bunlar için ayrıca diğer şartlar aranmaz." hükmü yer almakta olup, 2009/15456 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bildirim ve beyan süresi 31.12.2009 tarihine kadar uzatılmıştır.

Aynı maddenin 5'nci fıkrasında; "Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 01.01.2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Ancak, diğer nedenlerle bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan 01.01.2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, **(5917 Sayılı Kanunun 44'üncü maddesinin b bendiyle değişen ibare)** bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar, bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla mahsup edilerek tarhiyat yapılır. İndirimi reddedilen katma değer vergisine ilişkin mahsup edilecek matrah tutarı, indirimi reddedilen vergiye esas teşkil eden bedeldir. Şu kadar ki, indirimi reddedilen vergiye ilişkin bedelin tespit edilmemesi halinde mahsup edilecek matrah tutarı, %18 KDV oranı dikkate alınarak hesaplanır." hükmüne yer verilmiştir.

Yine aynı maddenin yedinci fıkrasında ise ikinci fıkra uyarınca beyanda bulunulduğu halde bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce süresi içinde sermaye artırımında bulunulmaması halinde beşinci fıkra hükmünden yararlanılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 06.12.2008 tarih ve 27076 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna ilişkin 1 Seri No.lu Genel Tebliğinin "3.5.2.1. Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce yapılacak işlemler" başlıklı bölümünde; bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin taşınmazlar dışındaki varlıklarını, öncelikle banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırmaları gerektiği, bu şekilde banka veya aracı kurumlara yatırılarak varlığı ispatlanan varlıkların, bu tutarlar üzerinden yasal defterlere kaydedilmesinin mümkün olacağı, Kanun hükümlerine göre yasal defterlere kaydedilen varlıklar için pasifte özel fon hesabı açılacağı, bu fon hesabının, sermayenin cüz'ü addolunacağı ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave edileceği, fon hesabının bu sürede sermayeye ilave edilmemesi halinde Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkra hükmünden yararlanılamayacağı açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde iş ortaklıklarının kurumlar vergisi mükellefi olduğu hüküm altına alınmış olup, aynı Kanunun 2'nci maddesinin yedinci fıkrasında, "İş ortaklıkları: Yukarıdaki fıkralarda yazılı kurumların kendi aralarında veya şahıs ortaklıkları ya da gerçek kişilerle, belli bir işin birlikte yapılmasını ortaklaşa yüklenmek ve kazancını paylaşmak amacıyla kurdukları ortaklıklardan bu şekilde mükellefiyet tesis edilmesini talep edenler iş ortaklıklarıdır. **Bunların tüzel kişiliklerinin olmaması mükellefiyetlerini etkilemez.**" hükmü yer almıştır.

Bu çerçevede, kurumlar vergisi mükellefi olan iş ortaklıkları kurumlar vergisi, KDV ve gelir stopaj yönünden vergi mükellefi olup, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun defter tutma, belge düzenleme, muhafaza ve ibraz gibi vergi ödevleri ile beyanname verme ve vergi ödeme gibi mükellefiyetlere tabidirler.

Dolayısıyla, 5811 sayılı Kanundan yararlanmak üzere iş ortaklığınız adınabeyanda bulunduğunuz ve fon hesabına aldığınız varlık tutarlarını; iş ortaklığınızın tüzel kişiliği bulunmaması nedeniyle ticaret siciline tescil edilme şartı gerçekleştirilemeyeceğinden, yasal defterlerinizde gösterilmek suretiyle ortaklarınızın hisseleri oranında sermaye olarak eklemeniz mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Gelir İdaresi Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026